

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.11.2025

Elif ESEN

İstanbul Milletvekili

8 Kasım 2025 tarihinde Kocaeli'nin sanayi yoğunluğu ile bilinen Dilovası ilçesinde faaliyet gösteren, ruhsatsız olduğu öne sürülen bir kozmetik üretim ve depolama tesisinde yaşanan büyük bir patlama 2'si çocuk, 6 işçinin hayatını kaybetmesine ve 1 işçinin ise ağır yaralanmasına yol açmıştır. Patlamanın ardından tesisin yasal statüsü, üretim izinleri, işçi kayıtları ve iş sağlığı güvenliği (İSG) uygulamaları kamuoyunda büyük bir tepkiyle karşılanmıştır.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından yapılan açıklamada; tesisin ruhsatsız olduğu, yangın tahliye sistemlerinin bulunmadığı, işçi barınma alanlarının mevzuata aykırı biçimde kullanıldığı ve çocuk işçilerin çalıştırıldığına dair iddialar dile getirilmiştir. Yine söz konusu tesisin patlama öncesinde CİMER'e de faatle şikayet edildiği gündeme gelmiştir. Ayrıca patlama sonrası ortaya çıkan manzara, yerel yönetimlerin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın ve OSB'lerin denetim mekanizmalarının ciddi şekilde sorgulanmasını gündeme getirmiştir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) raporlarına göre Türkiye'de 2023 yılında en az 1.932 işçi, 2024'ün ilk 10 ayında ise 1.570'ten fazla işçi iş kazası sonucu yaşamını yitirmiştir. Bu veriler Türkiye'nin iş sağlığı alanında içinde bulunduğu yapısal sorunların derinliğini ortaya koymakta, özellikle genç işçilerin ve göçmenlerin sistematik biçimde güvencesiz ve denetimsiz koşullarda çalıştırıldığını göstermektedir.

Ayrıca, TTB başta olmak üzere DİSK, KESK, TMMOB, İSİG Meclisi ve İHD gibi pek çok kurum, bu olayın sadece bir fabrika kazası değil, "göz göre göre gelen bir iş cinayeti" olduğunu vurgulamıştır. Kamu denetim sisteminin, özellikle Organize Sanayi Bölgeleri dışındaki faaliyetleri yeterince izleyememesi, kayıt dışı çalışma ve çocuk işçiliğin artmasına zemin hazırlamaktadır.

Bu bağlamda; yaşanan bu olayın tüm yönleriyle aydınlatılması, benzeri faciaların tekrar yaşanmaması için sistematik ve şeffaf bir denetim mekanizmasının güçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Patlamanın yaşandığı işyerinin yapı ruhsatı, işyeri açma ruhsatı ve üretim izin belgeleri var mıdır? Bakanlığınız bu işletmenin faaliyetini yasal bulmakta mıdır?
2. Söz konusu işletme son beş yıl içinde İSG, SGK, çocuk işçiliği, göçmen işçi çalıştırılması gibi konularda kaç kez denetlenmiştir? Hangi kurumlarca ve hangi sonuçlarla?
3. Patlamada yaşamını yitiren işçilerin SGK kayıtları var mıdır? Çalışma izinleri, bordro kayıtları, yaş ve kimlik bilgileri nedir?
4. İşletmede çalışan toplam personel sayısı nedir? Kaç kişi sigortasız, kaç kişi kayıt dışıdır? Bunların kaç göçmen veya yabancı uyrukludur?
5. Tesisin faaliyet gösterdiği bina hangi imar planı içinde yer almaktadır? Endüstriyel üretim için gerekli yapı denetimi yapılmış mıdır? Yangın güvenliği, havalandırma, acil çıkışlar gibi asgarî İSG önlemleri sağlanmış mıdır?
6. 2020 – 2025 yılları arasında Kocaeli genelinde çocuk işçi tespit edilen işletme sayısı kaçtır? Bu işletmelere hangi yaptırımlar uygulanmıştır? Denetimlerde çocuk işçilik hangi sektörlerde yoğunlaşmıştır?
7. Türkiye genelinde aynı dönemde ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen işyeri sayısı kaçtır? Bunların sektörel dağılımı nedir? Bu işyerlerinin kaç OSB dışında bulunmaktadır?

8. Türkiye’de 2023 ve 2024 yıllarında yaşanan iş kazası sonucu ölümlerin yaş grubu, cinsiyet, meslek, sektör ve coğrafi dağılımları nedir? En çok iş kazası sonucu ölümler yaşanan iller ve sektörler hangileridir?
9. Bu olay sonrası Bakanlığınız tarafından işverene, taşeronlara veya bina sahiplerine yönelik bir cezai veya idari süreç başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadadır?
10. Hayatını kaybeden işçilerin ailelerine yönelik Bakanlığınızın tazminat, vefat ödeneği, sosyal hizmet desteği veya hukuki danışmanlık hizmetleri bulunmakta mıdır? Bu süreç ailelere şeffaf şekilde aktarılmış mıdır?
11. Çocuk işçilikle mücadele kapsamında Bakanlığınızca 2020 – 2025 arası uygulanan eylem planları nelerdir? Bu kapsamda kaç eğitim, denetim, kapatma veya savcılığa bildirim yapılmıştır?
12. Bu trajik olay sonrası Bakanlığınız, diğer kurumlarla birlikte “Ulusal İşçiliğiyle Mücadele” veya “Kayıtdışı Çalışma ile Mücadele Programı” başlatmayı planlamakta mıdır? Varsa tarih ve içeriği nedir?